

XÂY DỰNG KĨ NĂNG GIAO TIẾP TIẾNG ANH CHO HỌC SINH TIỂU HỌC THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

Chu Quang Bình
Khoa tiếng Anh, Trường Đại học Hà Nội

Tóm tắt: Xây dựng kĩ năng giao tiếp tiếng Anh là hoạt động cần thiết đối với học sinh tiểu học. Hoàn thiện kĩ năng này đòi hỏi phải xây dựng đồng bộ từ nội dung chương trình, đổi mới phương pháp dạy học tiếng Anh đến tăng cường các hoạt động trải nghiệm.

Từ khóa: Kĩ năng; giao tiếp tiếng Anh; học sinh tiểu học; hoạt động trải nghiệm.

DEVELOPING ENGLISH COMMUNICATION SKILLS FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS THROUGH EXPERIENTIAL ACTIVITIES

Chu Quang Binh - Faculty of English, Hanoi University

Abstract: Developing English communication skills is a necessary activity for elementary school students. Perfecting this skill requires a comprehensive development from the curriculum content, innovation in English teaching methods to strengthening experiential activities.

Keywords: Skills; English communication; elementary school students; experiential activities.

Nhận bài: 06/01/2025

Phản biện: 15/02/2025

Duyệt đăng: 20/02/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động trải nghiệm trong dạy học tiếng Anh là gắn việc học tập với thực tiễn tổ chức các hình thức giáo dục đa dạng, linh hoạt, trong đó học sinh tiểu học được đề xuất ý tưởng, thiết kế, tổ chức, đánh giá kết quả dạy và học. Qua đó, các em vừa lĩnh hội được nội dung học tập, vừa hình thành các kĩ năng sống, kĩ năng tư duy, vận dụng kiến thức để giải quyết một cách linh hoạt, chủ động, sáng tạo những vấn đề liên quan đến môn học tiếng Anh.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

Cấp tiểu học, học sinh được giáo dục trong nhà trường với các hoạt động đa dạng và phong phú bao gồm dạy học các môn văn hóa, ngôn ngữ Anh, tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, tổ chức các hoạt động xã hội, sinh hoạt tập thể... Một trong những phương tiện quan trọng để các hoạt động giáo dục môn tiếng Anh ở bậc tiểu học đạt hiệu quả cao là giao tiếp và kĩ năng giao tiếp tiếng Anh. Do đó, muốn nâng cao hiệu quả của hoạt động giáo dục môn tiếng Anh tiểu học cần phải giáo dục kĩ năng giao tiếp cho các em thông qua các chương trình, nội dung giáo dục kĩ năng giao tiếp môn tiếng Anh. Theo đó, giúp học sinh tiểu học hình thành nhân cách và các thao tác, hành động để trao đổi, tiếp nhận, xử lý thông tin bằng ngôn ngữ Anh trong các hoạt động giao tiếp tiếng Anh ở gia đình, nhà trường, xã hội.

Nội dung chương trình giáo dục kĩ năng giao tiếp tiếng Anh cho học sinh tiểu học thông qua hoạt động trải nghiệm thường tập trung vào vào việc giáo dục văn hóa giao tiếp, giáo dục hành vi giao tiếp và lựa chọn các kĩ năng giao tiếp tiếng Anh cần thiết. Hoạt động này bao gồm việc hướng dẫn học sinh tiểu học các kĩ năng sử dụng ngôn ngữ nói, ngôn ngữ cử chỉ để diễn đạt suy nghĩ, quan điểm, thái độ của cá nhân đối với sự vật, hiện tượng, con người, cũng như truyền đạt thông tin đến người giao tiếp. Ngoài ra, hoạt động dạy học kĩ năng giao tiếp tiếng Anh cho học sinh tiểu học còn là cách rèn luyện các em biết lắng nghe, tiếp thu, phân tích các thông tin, thái độ, hành vi của người khác trong các tình huống đối thoại tiếng Anh. Ở bậc học tiểu học, giáo viên cần hình thành cho học sinh các kĩ năng như chào hỏi, xin phép, cảm ơn, xin lỗi, yêu cầu, đề nghị, chia sẻ, từ chối, thuyết phục; kĩ năng xử lý tình huống, tự nhận xét đánh giá về bản thân; kĩ năng khai thác thông tin ở các mức độ phù hợp với độ tuổi của học sinh tiểu học với ngôn ngữ Anh. Các kĩ năng này được rèn luyện thông qua quá trình dạy học trên lớp và thông qua các hoạt động trải nghiệm.

Thực tiễn cho thấy, học sinh tiểu học là những học sinh đang theo học từ lớp 1 đến lớp 5 tại các trường Tiểu học, có lứa tuổi từ 6 đến 11 tuổi. Ở

lứa tuổi này, các em có những thay đổi cơ bản về não bộ, hệ tim mạch, hệ xương và hệ thần kinh. Bước vào môi trường Tiểu học tạo nên những thay đổi quan trọng trong đời sống của học sinh tiểu học; làm thay đổi căn bản vị trí của các em trong xã hội, gia đình, cũng như thay đổi về nội dung, tính chất các hoạt động, nhất là hoạt động học tập các môn học, trong đó có tiếng Anh. Do vậy, học sinh tiểu học cần phải được giáo dục để thực hiện có hiệu quả các kỹ năng giao tiếp trong nhà trường, gia đình và xã hội nhằm thực hiện mục đích học tập môn tiếng Anh. Nói cách khác, kỹ năng giao tiếp môn tiếng Anh của học sinh tiểu học không những được hình thành và phát triển trong một nhà trường, mà còn thông qua hoạt động trải nghiệm trong gia đình và ngoài xã hội.

Thông qua các hoạt động trải nghiệm trong gia đình và ngoài xã hội, tiếng Anh của học sinh tiểu học mới dần hoàn thiện xây dựng thành các kỹ năng. Ví dụ, kỹ năng hiểu nhằm học sinh tiểu học có thể tự hiểu được vấn đề trong các hoạt động học tập môn tiếng Anh tại nhà trường; kỹ năng tạo ấn tượng ban đầu giúp học sinh tiểu học xuất hiện với sự tự tin, thoải mái, có một nguồn năng lượng tràn đầy hiện diện trên khuôn mặt, cử chỉ, hành động, tác phong, tư thế... qua đó gây nên những ấn tượng tốt đẹp với người giao tiếp và cuộc giao tiếp tiếng Anh sẽ trở nên cởi mở, tự nhiên, đạt được mục đích đề ra. Ngược lại, nếu học sinh tiểu học thiếu tự tin, lo lắng, bối rối, thì đôi khi ấn tượng này sẽ theo họ trong suốt quá trình giao tiếp, ảnh hưởng đến hiệu quả của cuộc giao tiếp tiếng Anh. Do đó, nếu học sinh tiểu học tạo được ấn tượng ban đầu trong giao tiếp, thì cuộc giao tiếp tiếng Anh sẽ diễn ra thành công, nâng cao kết quả học tập môn tiếng Anh; kỹ năng kiểm soát hành vi, cảm xúc trong giao tiếp tiếng Anh giúp học sinh tiểu học có thể nhận thức, hiểu rõ và điều chỉnh được những cảm xúc của bản thân trong mọi tình huống. Kỹ năng này đòi hỏi mỗi học sinh tiểu học phải biết điều chỉnh, cân đối giữa hai trạng thái cảm xúc tích cực và tiêu cực một cách phù hợp trước khi thể hiện ra ngoài. Song, kiểm soát cảm xúc không phải là loại bỏ hoàn toàn những cảm xúc của bản thân, mà thay vào đó là học cách quản lý, làm chủ thái độ, hành vi trong mọi tình huống

giao tiếp tiếng Anh.

Ngoài ra, thông qua hoạt động trải nghiệm, học sinh tiểu học còn hoàn thiện kỹ năng thực hành giao tiếp tiếng Anh. Theo đó, các em được luyện tập cách nói và biểu cảm khi nói. Một trong những khía cạnh quan trọng nhất của giao tiếp tiếng Anh là bằng lời nói. Khả năng này cũng giúp kích thích kỹ năng thực hành nghe. Nghĩa là, trong thực hành giao tiếp tiếng Anh, học sinh tiểu học luôn ghi chú trong đầu về các ngôn từ mà người giao tiếp đang nói với mình; hình thành khả năng ghi nhớ, tính kiên định và phản xạ đáp lại trong giao tiếp tiếng Anh. Qua đó, xóa bỏ sự nhút nhát, nhất là khắc phục được tình trạng tiếng Anh “câm” trong học môn tiếng Anh.

Kỹ năng thuyết phục trong giao tiếp tiếng Anh, nghĩa là, học sinh tiểu học sử dụng lời nói, tư duy, khả năng phân tích để đưa ra những lập luận hợp lý, truyền đạt thông điệp tiếng Anh một cách rõ ràng, tạo mối liên kết để làm thay đổi suy nghĩ, thái độ, niềm tin của người giao tiếp về một vấn đề tiếng Anh cụ thể. Nói một cách đơn giản, kỹ năng thuyết phục đề cập đến khả năng thay đổi hoặc tác động đến niềm tin, thái độ, hành vi của học sinh tiểu học về một ý tưởng, sự việc trong giao tiếp tiếng Anh. Nghệ thuật thuyết phục thường có liên quan chặt chẽ với những lập luận, cảm xúc, sử dụng sức mạnh của từ ngữ. Đây không phải là một kỹ năng bẩm sinh, khả năng này cần được rèn luyện và trau chuốt thường xuyên thông qua các hoạt động trải nghiệm mới có thể trở nên thuần thục.

Kỹ năng lắng nghe trong giao tiếp tiếng Anh giúp học sinh tiểu học hiểu rõ ý nghĩa của những gì các em đang giao tiếp. Điều này bao gồm việc chú ý đến nội dung được truyền tải và cả những cảm xúc, suy nghĩ, động cơ của người giao tiếp. Kỹ năng lắng nghe trong giao tiếp tiếng Anh còn là việc phản hồi lại người giao tiếp bằng cách sử dụng các câu hỏi, tóm tắt lại những gì đã được nghe để bảo đảm rằng thông điệp đã được hiểu đúng và đầy đủ. Và chính thông qua các hoạt động trải nghiệm, kỹ năng lắng nghe của học sinh tiểu học mới dần trở nên hiệu quả, các em ngày càng tự tin vì cảm thấy được tôn trọng và lời nói của mình có giá trị. Kỹ năng này được xem là nền tảng của một cuộc giao tiếp tiếng Anh thành công trong

bất kỳ bối cảnh nào mà các em tham gia.

Kỹ năng điều khiển, điều chỉnh quá trình thực hành trong giao tiếp tiếng Anh. Việc điều khiển và điều chỉnh quá trình giao tiếp tiếng Anh rất phức tạp, nhất là đối với học sinh tiểu học. Bởi đây là hoạt động nhận thức, tiếp theo trạng thái cảm xúc, rồi đến hành vi ứng xử với người giao tiếp. Do đó, thông qua hoạt động trải nghiệm, học sinh tiểu học sẽ dần hình thành kỹ năng điều khiển và điều chỉnh bản thân; dần có khả năng làm chủ được nhận thức,

thái độ và hành vi ứng xử, đọc được các dấu hiệu biểu cảm trong quá trình giao tiếp tiếng Anh.

III. KẾT LUẬN

Học sinh tiểu học với nhận thức, tâm lý cũng như tư duy ngôn ngữ tiếng Anh đang trong quá trình hình thành và hoàn thiện. Do đó, bên cạnh việc nâng cao chất dạy học môn tiếng Anh trên lớp cho học sinh tiểu học còn cần thiết tăng cường các hoạt động trải nghiệm ngoài xã hội, để giúp em có kỹ năng giao tiếp tiếng Anh thuần thục, hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông hoạt động trải nghiệm và hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp.*
2. Bộ Giáo dục và đào tạo (2020), *Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04/09/2020 về Ban hành quy định đánh giá học sinh Tiểu học.*
5. Phùng Thị Vân Anh - Nguyễn Thị Hương Lan - Lại Thị Thu Thủy (2020), *Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực.* Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật.